

Bori Imre

A JUGOSZLÁVIAI MAGYAR KÖNYVKIADÁS 1978-BAN

A bemutatás, az áttekintés, az ismertetés szándékával tartunk az alábbiakban szemlét hazai könyvkiadásunk egy esztendejének eredményei felett. Jól tudjuk, hogy írásunk címe többet ígér*, mint amennyit adni módunkban van, hiszen az elméleti általánosításoktól eltekintünk, könyvkiadásunk mozgás-törvényeit sem igyekszünk meghatározni és szabatosan leírni. Megelégszünk annak megállapításával, hogy az utóbbi évek folyamán könyvkiadásunkban örvendetes szerkezetbeli változások következtek be, és hogy talán éppen az 1978-as esztendőben érte el a modell-érték fokát is. Ebből pedig arra a megállapításra juthatunk, hogyha feltérképezzük könyvkiadásunk nagyon is konkrét, címek szerint elemezhető és értékelhető eredményeit, a magunk leírásával szerény adalékot adhatunk könyvkiadási modellünk jobb megismeréséhez is.

Ebben a modellben a szépprózának, a publicisztikának és a tanulmányoknak igen jelentős helye és szerepe van. Az 1978-as Híd-díjat is széppróza-kötet, Varga Zoltán: *Hallgatás* című kisregény- és novella-gyűjteménye érdemelte ki. Írónk utolsó szépprózai kötete 1971-ben jelent meg, ám hogy az erre következő évek sem múltak el tétlenül, arról a *Híd* adott jelt, amelyben a kötet írásai közül nem is egyet olvashattunk. De tudtuk azt is, hogy Varga Zoltán a modern kisregény műfaját ostromolja, amelyben egy adott tétel szépirodalmi jellegű kifejtésére nyílik alkalom. Természetesen számon tartottuk, hogy Varga Zoltán érdeklődését tartósan történelmi témák kötik le, amire már a *Nátán* című nagynovellája figyelmeztetett. Új kötete ilyen jellegű alkotásainak a gyűjteménye, s benne címadó kisregénye, a *Hallgatás*, az író reprezentáns alkotása, eddig megtett szépírói útjának a csúcsa, írói erényeinek pedig mintegy a foglalata. „Történelmi” kisregényeiben, elbeszéléseiben Déry Tibor példáját követte írónk, nem igyekezve rekonstruálni a kort, amelyben hősei élnek. Ám idegenkedik az iróniától, ami Déry Tibor

* Áttekintésünk a fordításirodalommal nem foglalkozik, annak kérdései külön tanulmányt igényelnek!

„kiközösítőjének” legfőbb jellemzője. Varga Zoltán szövegeit tragikus pátoszba burkolja: akikről szólnak, azok a „nem lehet tovább” gondolatához érkeznek el, s már nem odázni igyekeznek, hanem sietetni akarják a végét munkáját. A testük talán még ellenszegül a halál gondolatának, lelkük azonban már nem csupán tudomásul veszi, hanem kívánja is a pusztulást. Ilyen „szituációban” várja az egyiptomi „szentségtörő”, hogy Ozirisz ítélőszéke elé kerüljön, ezt érzi a Lakoma római hőse, Claudius Valerius, mielőtt a fürdőkádban felvágja ereit, és ennek a pillanatnak az ígézetében él már Don Hernando a Hallgatás című kisregényben, és provokálja a halált, hiszen halálos ítéletének végrehajtását egyházi felettesei csak felfüggesztették, hallgatásra kényszerítve az eretneket. A három nagyobb lélegzetű mű három stílus-világot is jelez, erőteljesebben azonban csak kettőben van jelen: a Lakoma a római levélműfajra emlékezteti az olvasót, az előadásmódra is kiható jelleggel, a Hallgatás pedig barokkos mondatformáival válik jellemzővé. Meg kell ugyanakkor említetünk, hogy az író a Hallgatás szövegében tudta szinte maradéktalanul érvényre juttatni művészi alkatának kívánalmait is, angazsálva mintegy egész intellektuális és morális valóját, kialakítva a „képzeletben szólás” módozatait. Főhőse ugyanis szobafogságban, hallgatásra ítélt pergeti gondolatfilmjét, tehát egy belső monológ pereg, aminek a „beszédes hallgatás” a külső formája. Don Hernando monológjai azonban mégis dialógusok: párbeszédök önmagával, múltjával, inkvizítoraival, szolgálójával-szeretőjével, Manuelával. Kielezett elbeszélő-szituációt, élére állított élet-helyzetet figyelhetünk meg ebben a kisregényben, s már nemcsak a cselekmény menete szerint bűn a megszólalás. A művészi megoldások is a hallgatás különböző kifejezési változatait részesítik előnyben.

Kiadónk 1978-ban folytatta Lőrinc Péter önéletrajzának kiadását, s immár triológiává egészült ki az 1962-ben kezdett, és az Emberek az embertelenségben összefoglaló címet kapott sorozat. A *Válságok és erjedések* az 1918—1921 közötti időszakot örökítette meg, az 1965-ben megjelent *Vándorlások* az 1921—1930 közötti életszakasról beszélt, az író nyolcvanadik születésnapjára megjelent *Pirkadás* című harmadik kötet pedig az 1930—1941-es időszak életrajzi krónikája. A *Pirkadás* sem kifejezetten szépprózai alkotás, igazi nyeresége az irodalomtörténet-írásnak van ezekkel a Lőrinc-kötetekkel, hiszen a szerző tevékeny részese volt a két világháború közötti időszak majdnem minden haladó politikai és művészeti mozgalmának. Új kötetében például a háború előtti *Híd* történetéhez és magának abban játszott szerepéhez szolgáltat nélkülözhetetlen adalékokat. Hadd jegyezzük meg azt is, hogy Lőrinc Péter kezdeményezője volt irodalmunkban az önéletrajz-émlékirat műfajának. Nem kimondottan szépirodalmi alkotás Kalapis Zoltán: *Bánát könyve* című műve sem, amely a „riportok” alcímet kapta, minthogy az író a *Magyar Szó* hasábjain megjelent írásai közül válogatott. Ezek a szerényen csak riportnak minősített írások azonban egy szociográfus ambícióival ké-

szült „jelentések” a vajdasági élet változatairól. Kalapis Zoltánt ugyanis nemcsak a közlésvágy jellemzi, hanem az adatfeltáró kedv is, amely szerencsés módon ötvöződik hangulatteremtő erővel és kitűnő megfigyelőkészséggel. A kötet írásai közül talán a Tanyai krónika című cikksorozata mutatja legmeggyőzőbb módon az író „szociográfiai irányának” jellegét, s mutatja e műfaj érékeit is. Itt említjük meg Németh István: *Hajnali utazás* című gyermekeknek szánt könyvét is, a legjellemzőbbnek tartott írása alapján, melynek címe: *Utazás Bánátba*. Utazásra hív Molnár Mária könyve, a *Szobalány voltam Londonban* is, amelyből évekkal ezelőtt már részleteket olvashattunk. Sajátos színfoltot képező műve az első kötetével bemutatkozó írónőnek — két okból is. Egyrészt az irodalmunkban ritkább útirajz műfajában jelentkezett, másrészt a műfajt nem klasszikus követelményeivel együtt alkalmazza. Szóalýtalan útleírásnak is minősíthetjük ezt az egy londoni „kalandról” szóló könyvet, s hadd tegyük azt is megállapításunkhoz, hogy rendhagyó jellegével jól illeszkedik a Sáfrány Imre és Várady Tibor világjárásairól szóló útibeszámlók sorába. S ha már világjárásról van szó, írjuk ide, hogy megjelent magyar fordításban Székely Tibornak *A pápuák szigetén* című útleírása is.

A megjelent verseskönyvek közül kétségtelenül Fehér Ferenc gyűjteményes kötetét kell első helyen említenünk. Kiadónkat, a Fórumot, dicséri, hogy egy-egy jelentős költői életműnek a könyvívek nagyobb számával is teret nyit, nemcsak a megjelenésre, hanem a szinte maradéktalan megmutatkozásra is. Évekkal ezelőtt Gál Lászlónak jelent meg gyűjteményes kötete a viszonylagos teljesség ígéretével, azután Ács Károlynak készült el egy sajátos kompozíciójú, „visszapillantó” verseskönyve, most Fehér Ferenc készítette el *Madarak folyója* címmel költészetének summáját. Az alkalom a költő születésének ötvenedik évfordulója volt, az életút fele, amikor az ember úgy érzi, elérkezett az első számvetés ideje. Hátrapillant tehát, mondván: lássuk, hogyan gazdálkodtunk tehetségünkkel, a nekünk adott évtizedekben! Végigkísérhetjük tehát költőnket pályáján, különösképpen, hogy nagyjából időrendi sorrendben kapjuk a verseket, ilyen módon pedig a költői kibontakozás folyamatait figyelhetjük, hiszen éppen ennek a képe szokott elsikkadni az egy-egy időszakot felölelő, sajátos szempontok szerint megkomponált verseskönyvekben, a költői produkció hétköznapijaiban. S jó szolgálatot tesz a kötet filológiai apparátusa is, amellyel a költő az olvasók (és az irodalomtörténészek) segítségére siet. Más kérdés természetesen, hogy a napi, az úgynevezett folyó kritika mit tud kezdeni egy ilyen gazdag, ellentmondásoktól sem mentes gyűjteményes kötetel, mint amilyen Fehér Ferencé is. Mert nyilvánvalóan nem a gyors és gyakran felületes ítéletalkotás, hanem a türelmes olvasás számára készülnek az ilyen típusú könyvek. S Fehér Ferenc meg is kétszerezte az értelmezés nehézségeit: összegyűjtötte versfordításait is *A madár árnyéka* című kötetében. A kötetcímben felbukkanó madár-képzet pedig arra figyelmeztet, hogy a két kötet

együvé tartozik, a költő munkásságának két arcát tükrözi: az eredeti alkotót, és az alázatos tolmácsolót, aki szélesre tárva érdeklődése kapuit és a délszláv népek elmúlt százötven esztendejének a költészetét szólaltatta meg, valamint úttörő módon a hazai albán, szlovák, román, ruszin költészetet is.

Költőt ünneplő kötet Zákány Antalé is, akinek születése hatvanadik évfordulójára jelent meg *Közel a nap arcához* című verseskötete, Juhász Géza kísérő tanulmányával. A kritikus a „mozdíthatatlan sors költőjének” nevezi Zákány Antalt, és nem is alaptalanul! Egy költő, akinek a szokványos értelemben nincs „fejlődése” — ez a fő jellemzője talán Zákány Antal költészetének. Egyetlen nekifutással birtokába vette életélményét az ötvenes évek elején, és már akkor alaphangjait is megszólaltatta. Azóta mintha ezek „krétakörében” élne makacs következetességgel, dilemmák elé állítva kritikusaikat, akik tulajdonképpen még most is keresik helyét irodalmunk térképén. Remélhető, hogy Zákány Antal költészetének ez az összefoglalása, és a hozzá írt kísérő tanulmány segít értékei felismerésének munkájában, és lehetővé teszi pontosabb leírását is. Makacs, választott útjához következetes ragaszkodás jellemzi Brasnyó Istvánt is a *Másként s másként* című verseskötetében. Felmerülhet ugyanis a kérdés: nincs-e polémikus éle már a könyv címének is? „Másként”, de mégis ugyanarról az emlékvilágról beszél, amelyet már előző versesköteteiben megismertünk. A felületes ítélet talán egyhangúságot mutat ki e kötet verseiben. Mi a költő variációra mindig kész kedvében, a változatok létrehozásának a képességében gyönyörködünk, hiszen a költő ilyen módon az élet egyhangúsága, szürkésege, eseménytelen-sége mögött felfedezi a költészethez méltó élet-helyzeteket, a lírai „eseményeket” is. Brasnyó István ugyanakkor ismételtlen bizonyítja, hogy a prózavers kiváló művelője a jugoszláviai magyar költészetben, mintha tárgyias költői törekvései éppen ebben a XX. század szentesítette költői formában szólalnának meg a legmeggyőzőbb módon. A másik 1978-ban megjelent verseskötete, az *Álom*, a gyermekeké. Ladik Katalin is a továbbmondás igényével szerkesztette meg *Mesék a hétfejű varrógépről* című kötetét, „szürrealista meséinek” ezt a viszonylag teljes gyűjteményét, amelynek darabjai is határműfajt képviselnek. Ennek leírásával különben még adós kritikánk: a néprajz előbb figyelt fel rájuk, mint a költészetünket figyelemmel kísérő kritika. Az összegezés, a továbbmondás, a meghódított költői „hadállások” megerősítésének szándéka jellemzi tehát az 1978-ban megjelent versesköteteink zömét. Ezt látszik bizonyítani Böndör Pál új és szép kiállítású kötete, a *Vérkép* is. Nem egy kritikuskunk Böndör Pált a fiatalabb nemzedékek legtehetségesebb költőjének tartja, és az iránta tanúsított bizalom jele, hogy elkészült kétnyelvű kötete a belgrádi Narodna knjiga gondozásában. S valóban, ha a költői kifejezést nézzük, megkülönböztetett figyelmet érdemel a Böndör Pálé. Úgy írja verseit, ahogy a grafikus a tiszta fehér papíron húzza fekete vonalait anélkül, hogy a fehérnek a tisztaságát az árnyalásai

megrontaná. Talán konstruktivistának nevezhető vonalait azonban egy szürrealista ihlet vezeti. S hogy vannak veszélyei is az ilyen típusú költészetnek, arra éppen a *Vérkép* versei figyelmeztetnek. Költőnk az epigrammatikus kifejezés felé látszik tájékozódni, versei csattanóra vannak állítva, és néha nem is több a verse, mint egy hatásos hasonlat rögzítése. Nehéz azonban megállapítani, hogy Böndört az epigrammatikus kifejezőmód iránt érzett hajlama vitte-e el a japán költészet ősi, éppen ezer esztendőös formavilágához, vagy pedig ennek a költészetnek mai népszerűsége ragadta meg csupán. Úgynevezett „wakáinak” mérlegelése nyilván feleletet ad erre a kérdésre, noha nem szabad megfeleledkeznünk arról, hogy a japán költészetnek csak neoreneszánsza van manapság. Évtizedekkel ezelőtt a szecessziós érdeklődés távoli visszhangjaként Kosztolányi Dezső és Miloš Crnjanski már fordított japán és kínai verseket. A Gemma-könyvek sorozatában ugyan, de már nem a költővé avatás gesztusaként jelent meg Fenyvesi Ottó verseskönyve. Ilyen módon egyetlen esztendő költői termése szinte egész költészetünket mérlegre állítja: az 1979-es esztendőben ugyanis minden költői nemzedéket képvisel egy-egy verseskönyv!

Varga Géza könyvét már műfaja miatt sem lehet szokványos módon megközelíteni. Az *En így adom vissza* ugyanis paródiagyűjtemény, elsősorban szépirodalmunk görbetükre. Karinthy Frigyes szelleműjének vezetése alatt készültek a szövegek, és telitalálatai (ilyenek nagy számmal vannak a kötetben) sikerült stíluskritikák, ilyen módon dokumentálva a könyv mottójának azt az állítását, amely szerint a szerző nemcsak „komolyan veszi a vajdasági irodalmat”, hanem azt „el is olvasta”.

Változatos és értékes a nem szépirodalmi jellegű könyvtermés, amelynek tüzetes elemzése ugyancsak szükségesnek mutatkozik. Első helyen Rehák László, hiányt pótló, a *Kisebbségtől a nemzetiségig* című kötetét kell említenünk, amelynek tanulmányai politikai gondolkodásunk fontos dokumentumai: a szerző eredeti módon, alkotóan tárgyalja a nemzetiségi kérdés elméleti és gyakorlati vonatkozásait, e kérdések egyik legnagyobb hazai tekintélyeként. S hogy Rehák László úttörő munkájának voltak a jugoszláviai magyar szellemi életben gyökerező hagyományai, azt a Pap Pál, Mayer Ottmár és Cseh Károly forradalmi publicisztikáját bemutató kötet bizonyítja. Ez a kétnyelvű gyűjtemény, amelyet Farkas Nándor szerkesztett, A szocialista gondolat Vajdaságban című sorozatban jelent meg, ami önmagában is jelzi ezeknek a háború előtt írott cikkeknek, tanulmányoknak a kivételes jelentőségét. Új, könyvkiadásunkban eddig magáról jelt nem adó tudomány, a filozófia üzen Hódi Sándor: *Létélmény és valóság* című, a Gemma-könyvek sorozatában megjelent kötetével, amelynek értékelésére ezután kerülhet csak sor.

A nyelvtudományt Penavin Olga: *Szlavóniai (kórógyi) szótárának* harmadik, zárókötetete képviseli. Ez az impozáns vállalkozás 1967-ben indult meg, 1975-ben jelent meg második, 1978-ban pedig harmadik kötetete. Annak idején Penavin Olgának ez a tájszótára kellő figyelmet kel-

tett szakmai körökben. Akkor is, most is mi e szótár művelődéstörténeti-néprajzi értékét hangsúlyozzuk: a szócikkekben egy néprajzi lexikon körvonalait fedezhetjük fel. Penavin Olga és Matijevics Lajos közös munkája *A jugoszláviai székelytelepek nyelvatlasa*, amely A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete kiadásában jelent meg. Kossa János nyelvemlék könyvsorozatának negyedik kötetét jelentette meg *A mi nyelvünk* címmel. Most is megszívlelendő tanácsokat találunk írásaiban, nem különben elgondolkodtató észrevételeket, figyelmet keltő megállapításokat és nyilván vitára ingerlő állításokat is.

Néprajztudományunk is nyereséggel zárta az 1978-as esztendőt. Megjelent a Gombosról készült kis falumonográfia, és az olvasók kezébe került Jung Károlynak a gombosi nép szokásairól írott monográfiája *Az emberélet fordulói* címmel, Voigt Vilmosnak, a jeles magyarországi folkloristának utószavával. Az első néprajzi tárgyú munkájával most bemutatkozó szerző születéshez, a házassághoz és a halálhoz fűződő gombosi szokásokat és hiedelmeket gyűjtötte össze, értékelte és helyezte történeti távlatba — körültekintő módon, úttörő jelentőséggel, amit Voigt Vilmos kellő nyomatékkal hangsúlyoz is, jelezve, hogy ilyen természetű munkát az egyetemes magyar néprajztudomány sem produkált még. A szabadkai Életjel kiadásában Beszédes Valéria „félszáz szajáni népmeseje” jelent meg *Jávorfácska* címmel. A mesék gyűjtőjének nevét megismerhette már közvéleményünk a Borbély Mihály meséit tartalmazó kiadványban: ott Borbély Mihály gyermekei meséinek gyűjteményével szerepelt. A *Jávorfácska* kapcsán a gyűjtő kíséző tanulmányára kell elősorbán felhívunk a figyelmet. A zentai Thurzó Lajos Közművelődési-Oktatási Központ Múzeumi Osztályának kiadásában jelent meg az „Egy népdalvetélkedő dalaiból” alcímet viselő kiadvány, a *Tiszából a Dunába folyik a víz*. A példásan sajtó alá rendezett, mutatókkal ellátott könyv Bodor Anikó munkája, aki a könyvet összeállította, előszavát és jegyzeteit megírta, a dalokat lejegyezte a maga, valamint Bodor Géza, Burány Béla és Tripolszky Géza felvételei alapján. Örömmel kell nyugtáznunk a zentai kis néprajzkutató munkacsoport újabb jelentkezését, ami azt bizonyítja, hogy a lelkes közösség munkakedve nem lanyhult az utóbbi években sem. A kötetben 152 népdal jelent meg, ilyen módon a közvélemény figyelmét a népdalok nagyon is ismert, valójában azonban még mindig meg nem ismert világára irányítva, amelyeknek szervezett gyűjtését mintha tudományos életünk elhanyagolta volna, előnyben részesítve az epikus dalokat.

Az irodalomtudományt több kiadvány reprezentálja. Az irodalmi örökséget Csáth Géza—Havas Emil—Munk Artúr „posztumusz regénye”, *A repülő Vucsidol* képviseli, amely a szabadkai Életjel kiadásában jelent meg. Dér Zoltán érdeme, hogy a torzóban maradt, eddig ismeretlen szöveget feltárta és sajtó alá rendezte. Igaz, jelentősebb mértékben egyik szerző opuszát sem gazdagítja a regény, hiszen eddig nem sikerült még az egyes szövegrészek íróit azonosítani, irodalomtörténeti-

helytörténeti szempontból azonban mindenképpen figyelmet érdemel ez a kiadvány, amelyet a sajtó alá rendező Dér Zoltán kísérelő tanulmánya egészít ki. Dávid András doktori értekezése *Délszláv epikus énekek magyar történeti hősök* címmel jelent meg. A délszláv filológia körébe vágó könyv a majdnem teljesnek mondható délszláv énekhagyomány alapján tárgyalja a magyar történeti hősök szerepét és szereplését, összegezve az eddigi kutatások eredményeit, és modern filológiai módszereket alkalmazva jut el tudományos felismerésekhez a szájhagyomány és a történelem összevetésének segítségével. A majd négyszáz feldolgozott ének kellő alapot kínált a tudományos vizsgálatnak, és a szerzőnek sikerült meggyőző módon dokumentálnia a világ folklorhagyományában is páratlan jelenséget, tudniillik, hogy egy más nép történelmileg hiteles személyiségei köré egész dalciklusok fonódnak — akkor, amikor a magyar irodalom ilyen énekeket nem tud felmutatni. A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete *Tanulmányok* című sorozatának 10—11. füzete részben Sinkó Ervin munkásságával foglalkozik, részben pedig nyelvészeti, irodalomelméleti és irodalomtörténeti jellegű tanulmánygyűjtemény. Ugyancsak az Intézet kiadásában jelent meg Pastyik László munkája, *A jugoszláviai magyar irodalom 1976. évi bibliográfiája*, a bibliográfiai sorozatnak immár 10. füzeteként. A Fórum kismonográfia-sorozatában három kötet jelent meg 1978-ban. Juhász Géza: *Majtényi Mihály* című kötete az írói monográfia hagyományos követelményeit is kielégíti: a pár esztendővel ezelőtt meghalt jeles író életrajzát és műveinek történetét kapja az olvasó a szerző megbízható interpretációja alapján. E szemle írójának Krúdy Gyuláról és Fehér Ferencről jelent meg kismonográfiája.

A Fórum új képzőművészeti sorozatának első köteteként készült a Sáfrány Imréről szóló kismonográfia. Sáfrány Imre jelentős festőművészsünk, képvilága párhuzamosan alakult költészetünk egy vonulatával, az ötvenes évek elején fellépett költőink világélményének formálódásával. Jól látható a kitűnő technikával készült reprodukciókon a művész küzdelmének nyoma a „festői”-eszmei kérdésekkel, amelyeket talán olyan módon összegezhethetünk, hogy tudunk-e korszerűen, valóban korunk modern formanyelvén a világunkról szólni? Erre a kérdésre keresi a feleletet a kísérelő tanulmányt író Tolnai Ottó, is, amikor lírai impresszióit fogalmazza meg Sáfrány Imre képvilágával kapcsolatban.

Az 1978-ban megjelent könyvek zömét a Fórum Könyvkiadó jelentette meg. Nagy általánosságban tehát, ha hazai magyar nyelvű könyvkiadásunkról beszélünk, tulajdonképpen a Fórum munkáját értékeljük, hiszen a többiek, a szabadkai és zentai kiadványok csak kiegészítik (hasznosan) a Fórum-könyveket. Alapvető tapasztalatunk nyilvánvalóan az lehet a könyvek tematikai változatosságát szemlélve és vizsgálva, hogy szellemi életünk messze maga mögött hagyta az ösztönösség időszakát, következésképpen arra a tényre is felfigyelhetünk, hogy a Kiadó jelentős szerepet játszik nem csupán a könyvek kiadásában, hanem a szel-

lemi élet szervezésében, az írói munka „irányításában” is. Ez pedig a kérdéseknek egy újabb, a mi figyelmünk sugarába már nem férő körét nyitja meg.

Rezime

Izdavanje knjiga na mađarskom jeziku u 1978. godini u Jugoslaviji

Autor studije, dr Imre Bori daje prikaz objavljenih knjiga na mađarskom jeziku u 1978. godini u Jugoslaviji. Ove knjige je u pretežnom broju izdala NIŠRO Forum iz Novog Sada.

Analizirajući konkretna izdanja autor pokušava da upozna čitaoce s modelom izdavanja knjiga na jeziku mađarske nacionalnosti. U ovom modelu značajno mesto zazuzimaju književna dela, publicistika i studije.

U 1978. godine nagradu časopisa *Híd*-a dobio je Zoltan Varga za svoju zbirku pripovedaka pod naslovom *Hallgatás*.

U nastavku upoznajemo sva književna dela koja su objavljena grupisane prema književnim rodovima.

Pored književnih dela upoznajemo i ne manje važna izdanja kao što su knjiga dr. Lasla Rehaka o nacionalnom pitanju, studija Šandora Hodija iz oblasti filozofije itd. Takođe su objavljena dela iz oblasti lingvistike, etnografije. U 1978. godini izašle su tri monografije i to: o Mihalju Majtenjiju čiji je autor Geza Juhas, i o Đuli Krudi i Ferencu Feheru kojima je autor dr. Imre Bori, pisac ove studije.

Summary

Book Publishing on Hungarian Language During 1978 in Yugoslavia

The author of the study, dr Imre Bori gives a review of published books on hungarian during 1978 in Yugoslavia. The majority of these books were published by NIŠRO Forum, Novi Sad.

Analizing certain publications the author tries to show us the model of publishing on the language of hungarian nationality. Among these publications there are literary pieces, journalism and studies.

In 1978 the award of the journal „Híd” was given to Zoltán Varga for his collection of tales with the title „Hallgatás”.

Further on we get to know some literary pieces published, classified according to literary categories.

Beside literary pieces we get to know some less important publications such as: on national problems by dr László Rehák, the study of Sándor Hódi from the sphere of philosophy. There are also some books published from the sphere of linguistics, ethnography. In 1978 three monographies were published: about Mihály Majtényi by Géza Juhász, about Gyula Krúdy and Ferenc Fehér by dr Imre Bori also the author of this study.